

BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 1642-4506

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MIASTA I GMINY SULECHÓW

NR 238 CZERWIEC 2023

Odślonięcie pomnika w Klępsku

Na skwerku przy domku myśliwskim w Klępsku nastąpiło odślonięcie pomnika poświęconego bogini Dianie, patronce Wojskowego Koła Łowieckiego w Sulechowie w 100-lecie zjednoczonego łowiectwa. Myśliwi z własnej inicjatywy, w czynie społecznym oraz za własne składowe pieniądze stworzyli miejsce pamięci i odpoczynku. Zagospodarowali skwer, uprzętnęli teren wokół, zamontowali ławki i śmietniki.

W uroczystości odślonięcia pomnika udział wzięli m.in. starosta zielonogórski Krzysztof Romankiewicz, burmistrz Sulechowa Wojciech Sołtys, Prezes WKŁ Diana Robert Majdecki, prezes Naczelnej Rady Łowieckiej Andrzej Skibiński, przewodniczący Zarządu Okręgowego w Zielonej Górze Jacek Banaszek, sędzia Okręgowego Sądu Łowieckiego Zdzisław Atarowski, gen.bryg.wst.sp. Stanisław Butlak, kierownik Wydziału Współpracy i Promocji Gminy Sulechów Marzena Arendt-Wilczyńska, prezes Sulechowskiego Towarzystwa Historycznego Marek Maćkowiak, sołtys sołectwa Klępsk Magdalena Mikulska-Jaroszkiwicz. Pomnik odślonili: Andrzej Skibiński, Jacek Banaszek, Krzysztof Romankiewicz i Wojciech Sołtys, po czym nastąpiła salwa kurkowa w wykonaniu członków Bractwa Kurkowego z Babimostu. Podczas uroczystości odbyło się wręczenie odznaczeń i wyróżnień. Złoty

Medal Zastugi Łowieckiej otrzymał Sławomir Pietrusiewicz, medale Zasłużony dla Łowiectwa Zielonogórskiego odebrali: płk Grzegorz Dyrka, Marek Lelito, Andrzej Roch Kowalski, Marek Maćkowiak i Krzysztof Marceł Kadlec. Tytuł Amicus Venator – przyjaciel zielonogórskich myśliwych otrzymali: burmistrz Sulechowa Wojciech Sołtys, starosta zielonogórski Krzysztof Romankiewicz, Magdalena Kołodziejczak i Sylwia Sulek. Kapituła przyznała i nadała również odznaki Żonie Myśliwego za Tolerancję, które otrzymały: Beata Joksz-Skibińska, Ewelina Fabiańczyk-Banaszek, Ewa Rutkowska-Skibińska, Renata Wilczyńska, Marzena Igel, Jadwiga Pawłowska, Bożena Mikołajewicz, Urszula Włoczowska i Monika Kruhlak. Oprawę muzyczną zapewnili członkowie Poznańskiego Zespołu Muzyki Myśliwskiej - Babrzysko. Wojskowe Koło Łowieckie Diana zostało założone w 1949 roku. W 2024 roku będzie obchodziło 75-lecie istnienia. Obecnie liczy 50 myśliwych, w tym 3 panie polujące i 3 panie na stażu. Za działalność łowiecką, propagowanie kultury, tradycji i etyki łowieckiej oraz współpracę ze społeczeństwem WKŁ Diana zostało odznaczone Medalem Honorowym za Zasługi dla Województwa Lubuskiego, Odznaką za Zasługi dla Łowiectwa Zielonogórskiego, Złotym Medalem Zastugi Łowieckiej oraz Złotem najwyższym odznaczeniem łowieckim.

T.R.

Wernisaż i wystawa

W poniedziałek 15 maja w Bibliotece Publicznej Gminy Sulechów odbył się wernisaż wystawy malarstwa Danuty Woźniak zamykający obchody XX Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. Spotkanie otworzyła dyrektor biblioteki Teresa Zawalna, która przedstawiła artystkę, jej dorobek oraz powitała wszystkich przybyłych. W uroczystości udział wzięli m. in. kierownik Wydziału Współpracy i Promocji Gminy Sulechów Marzena Arendt-Wilczyńska, pracownicy biblioteki, zaproszeni goście - miłośnicy twórczości Pani Danuty oraz mieszkańcy sołectwa Kruszyny – miejscowości, w której Pani Danuta mieszka. Wydarzenie uświetlił występ zespołu śpiewaczy „Promyk” działający przy Centrum Usług Socjalnych.

W tym samym dniu w zamku uroczystie zamknięto inną wystawę pod hasłem „Architektura duża i mała – Piwnicy Artystycznej”, czyli

sekcji plastycznej dla dorosłych przy GOK w Kargowej. Finisaż otworzyła dyrektor SDK w Sulechowie Agnieszka Łukaszenko-Woźnica, o sąsiedzkiej współpracy i wymianie kulturalnej mówili burmistrzowie Sulechowa - Wojciech Sołtys oraz Kargowej - Jerzy Fabiś. Działalność sekcji plastycznej „Piwnica Artystyczna” przybliżyła gościom jej przedstawicielka pani Teresa Krajewska-Grzelka. Wśród gości z Kargowej w uroczystości uczestniczyli także zastępca burmistrza Kargowej Marta Paron, przewodniczący Rady Miejskiej w Kargowej Łukasz Pokorski oraz Ludwik Błażejewski, artysta, instruktor „Piwnicy Artystycznej”. Po części oficjalnej przyszedł czas na rozmowy przy kawie.

T.R.

Zdjęcia: Joanna Lange

Dni Sulechowa 2023

Tegoroczne Dni Sulechowa zgromadziły tłumy mieszkańców gminy, ościennych miejscowości, a także turystów, którzy zagoscili w mieście, by skorzystać z długiej listy atrakcji. Święto miasta trwało 10 dni.

Co ważne, na sukces wydarzenia zapracowało wiele osób i instytucji. Przede wszystkim Sulechowski Dom Kultury im. F. Chopina w Sulechowie, którego pracownicy dwoili się i troili, by zapewnić jak najwięcej atrakcji. Nawet jednak oni nie byłoby w stanie przygotować tak wiele bez wsparcia innych jednostek. W przygotowaniach i organizacji dni miasta miały swój udział: Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów, Ośrodek Sportu i Rekreacji „Sulechowanika” w Sulechowie, placówki oświatowe (szkoły i przedszkola), organizacje pozarządowe, sponsorzy, wolontariusze i urzędnicy – pracownicy wydziałów Współpracy i Promocji Gminy Sulechów, Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Obrotu Nieruchomościami, Oświaty i Spraw Społecznych, Organizacyjno-Administracyjnego, Straży Miejskiej. Współpraca wszystkich jednostek przyniosła świetny rezultat, a mieszkańcy i goście mogli skorzystać z bardzo bogatej oferty kulturalno-sportowej.

Atrakcji było co niemiara. Były turnieje sportowe, koncerty, wystawy, parki rozrywki z dmuchanymi zamkami, trampoliną, wodnymi kulami, kolejką i autozderzakami. Stoiska z lodami, goframi, popcornem, małą i dużą gastronomią zapewniały możliwość spędzania czasu całymi rodzinami. W każdym dniu odbywało się kilka imprez. Na początek Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów zorganizowała Piknik z Książką, w Cigacicach po raz pierwszy odbyło się Święto Akacji, a w górzycowskiej winnicy Państwa Macewiczów po raz kolejny Grillobranie. Były także spotkania poetycko-literackie, wyjątkowy koncert uczniów z Państwowej Szkoły Muzycznej pierwszego i drugiego stopnia w Zielonej Górze, Przegląd Artystyczny Przedszkoli, występ teatru „Klinika Lalek”, turnieje o Puchar Burmistrza Sulechowa piłki nożnej, koszykówki, w bule i kręgle. Na Placu

Ratuszowym w sobotę rano ruszyła akcja Motokrew. W krwiubusie udostępnionym przez Rejonowe Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Zielonej Górze odbyła się akcja honorowego krwiodawstwa, której towarzyszył pokaz motocykli i samochodów. W Piwnicy Win można było zakosztować lokalnych trunków. Podczas finału Dni Sulechowa Burmistrz Sulechowa podpisał list intencyjny o współpracy z Zarządem Lubuskiego Związku Pszczelarzy oraz władzami gminy Trzebiechów i Bojadła w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat roli pszczół w środowisku człowieka.

Punktem kulminacyjnym Dni Sulechowa były sobotnie występy na scenie w parku SDK, na której wręczone zostały także nagrody kulturalne burmistrza Sulechowa oraz statuetki dla zwycięzców organizowanych wcześniej konkursów sportowych i plastycznych. W sobotę można było podziwiać artystów, w tym występy podopiecznych Dziecięcego Klubu Piosenki „Blusik”, grup tanecznych ze Studia Tańca JUMP, zespołów „The Beatlmen”, „Nie Wiem”, „Nadmiar”, jak również gwiazdę wieczoru Jacka Stachursky'ego. Ten wokalista znany jest szczególnie nieco starszej publiczności, mimo to rozruszał również młodszych przebojami takimi, jak „Typ niepokorny” czy „Zostańmy razem”. Koncert zgromadził kilkutysięczną widownię, która bawiła się jeszcze po występie Stachursky'ego w dyskotekowych rytmach DJ'a Świętego. Ostatnim akcentem Dni Sulechowa był pierwszy w historii Przegląd Orkiestr Dętych. Koncertowały orkiestry dęte: powiatowa wolsztyńska, świebodzińska, OSP Babimost i Zastal z Zielonej Góry.

Podziękowania należą się wszystkim i każdemu z osobna za choćby najmniejszy wkład włożony w uatrakcyjnienie wydarzenia. Szczególne słowa uznania kierowane są do pracowników SDK w Sulechowie, a także do sponsorów, darczyńców i wolontariuszy. Mieszkańcom dziękujemy za to, że byli Państwo z nami i mogliśmy wspólnie świętować Dni Sulechowa.

T.R.
M.A.W.

Czwarty Rajd Motocyklowy Weteranów

Do Sulechowa po raz czwarty zajechali weterani, aby oddać hołd tragicznie poległemu na misji zagranicznej koledze kapralowi Hubertowi Kowalewskiemu. Organizatorem rajdu jest Centrum Weterana Działań Poza Granicami Państwa, we współpracy z innymi służbami mundurowymi. Żołnierze weterani na motocyklach przemierzają kraj i odwiedzają mogiły poległych kolegów. Na cmentarzach spotykają się przy grobach żołnierzy, oddając hołd, zapalając znicze, składając kwiaty, a rodzinom poległych, okazując szacunek i wsparcie. Wraz z żołnierzami kwiaty złożył burmistrz Sulechowa Wojciech Sołtys. W spotkaniu udział wzięła mama śp. Huberta p. Ewa Kowalewska, która pełna wzruszenia podziękowała wszystkim za pamięć i obecność.

Świętej pamięci kpr. Hubert KOWALEWSKI urodził się 3 sierpnia 1981 roku.

Służbę wojskową rozpoczął w 2001 r. jako żołnierz zasadniczej służby wojskowej na stanowisku działonowego czołgu w 10. Brygadzie Kawalerii Pancernej w Świętoszowie. We wrześniu 2002 r. został powołany do służby jako żołnierz nadterminowy. Ukończył kurs

szkolenia załóg czołgów Leopard 2A4 w Niemczech oraz uczestniczył w czwartej zmianie PKW w Iraku na stanowisku celowniczego. Dnia 15 stycznia 2007 r. został powołany do zawodowej służby wojskowej na stanowisko działonowego czołgu Leopard 2A4. Pełnienie misji w ramach drugiej zmiany PKW Afganistan st. szer. zaw. Hubert Kowalewski rozpoczął 15 października 2007 r.

Podczas powrotu konwoju z akcji humanitarnej, 26 lutego 2008 roku, około godziny 19:15 czasu lokalnego, jeden z jadących w kolumnie pojazdów typu Humvee najechał na minę. Do zdarzenia doszło około 3 km na południowy zachód od bazy Szarana w prowincji Paktika. W wyniku wybuchu kpr. Hubert Kowalewski poniósł śmierć.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał pośmiertnie żołnierzowi Krzyż Kawalerski Orderu Krzyża Wojskowego za wybitne zasługi w działaniach prowadzonych podczas akcji bojowych, za wykazaną odwagę i osobiste męstwo. Minister Obrony Narodowej awansował pośmiertnie st. szer. Huberta Kowalewskiego do stopnia kaprała.

T.R.

Zdjęcia: Jacek Katos Gazeta Lubuska

Kwalifikacje wojskowe

W dniach 26-29 czerwca 2023 r. w Zielonej Górze, w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Medyk” przy ul. Wazów 44, przeprowadzona zostanie kwalifikacja wojskowa dla osób zamieszkujących gminę Sulechów:

- mężczyzn urodzonych w 2004 r.;
- mężczyzn urodzonych w latach 1999-2003, którzy nie posiadają określonej kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej;
- kobiet urodzonych w latach 1999-2004, posiadających kwalifikacje przydatne do czynnej służby wojskowej oraz kobiet pobierających naukę w celu uzyskania tych kwalifikacji (szkoły medyczne, weterynaryjne, kursy psychologiczne).

Do wyżej wymienionych osób zostały wysłane wezwania z terminem i miejscem osobistego stawiennictwa. W razie zmiany terminu można kontaktować się z inspektorem ds. obronnych i zarządzania kryzysowego UM Sulechów, dzwoniąc pod numer: 68 385 11 32.

Podstawa prawna:

art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305, z późn. zm.) i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej (Dz. U. poz. 440).

Monika Michalak

Narodowy Dzień Zwycięstwa

Najkrwawszy konflikt w historii ludzkości, jakim była druga wojna światowa, zakończył się w Europie 8 maja 1945 roku. Tego dnia Niemcy złożyły bezwarunkową kapitulację. Rocznicę tych wydarzeń uczcili mieszkańcy Sulechowa.

W 78. rocznicę zakończenia drugiej wojny światowej przed Pomnikiem Chwały Oręża Polskiego mieszkańcy Sulechowa, kombatancki, harcerze, urzędnicy, pracownicy jednostek organizacyjnych gminy Sulechów, uczniowie sulechowskich szkół oraz żołnierze 5. Lubuskiego Pułku Artylerii uczcili pamięć bohaterów tamtych wydarzeń. Uroczystość została przeprowadzona zgodnie z ceremoniałem woj-

skowym. Po meldunku i podniesieniu flagi państwowej gospodarz uroczystości burmistrz Sulechowa powitał wszystkich przybyłych. Następnie zostały odczytane rozkazy personalne o mianowaniu 10 sulechowskich żołnierzy na wyższe stopnie wojskowe oraz przyznaniu 6 odznaczeń Gwiazdą Afganistanu. Odbył się również okolicznościowy apel, w trakcie którego przywołano pamięć o ofiarach walki z hitlerowską agresją oraz żołnierzy walczących za naszą ojczyznę na wszystkich frontach wojny. Ceremonię zakończyła salwa honorowa oraz złożenie wiązanek kwiatów przed pomnikiem.

T.R.

Panie od kultury

W marcu do sulechowskiego urzędu wpłynęły dwa wnioski złożone przez Sulechowski Dom Kultury im. F. Chopina w Sulechowie o przyznanie nagród kulturalnych. Obydwa rozpatrzone zostały pozytywnie, co pozwoliło na przyznanie nagród kulturalnych Burmistrza Sulechowa za promowanie kultury i sztuki, które wręczone zostały uroczystie podczas finału Dni Sulechowa.

W tym roku laureatkami zostały panie:

Elżbieta A. Kuna-Kwiecińska – poetka, liderka lokalnego życia kulturalnego. Wydała tomiki poezji, takie jak „Wyznania”, „Powracająca fala”, „Krok do Aniołów”, „Wyznania i Wyzwania”. Współpracuje z instytucjami kultury i placówkami oświatowymi, promując poezję i czytelnictwo. W roku 2020 w ogólnopolskim konkursie literackim „Góry literatury” zajęła dwunaste miejsce w kraju. Pani Elżbieta A. Kuna-Kwiecińska doceniona została przez burmistrza za całokształt działalności w obszarze literackiej twórczości artystycznej.

Janina Lis – malarka oraz instruktorka zajęć w sekcji plastycznej Sulechowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, prowadzi zajęcia rysunku i malarstwa w SDK w Sulechowie. Organizuje wystawy malarstwa i przygotowuje kandydatów do nauki w szkołach o profilu plastycznym. Reprezentuje Sulechów w Piwnicy Artystycznej dział-

ającej przy Gminnym Ośrodku Kultury w Kargowej. Pani Janina Lis otrzymała nagrodę burmistrza za upowszechnianie i ochronę kultury poprzez popularyzację plastyki oraz wiedzy o kulturze.

Pani E. Kuna-Kwiecińska nie kryła wzruszenia i podkreśliła, że jest to dla niej ogromne wyróżnienie, ponieważ otrzymuje je w swoim rodzinnym mieście.

Z twórczością obu pań można zapoznać się podczas licznych wydarzeń organizowanych przez sulechowskie instytucje kultury (bibliotekę i dom kultury).

Nagrody przyznawane są na podstawie uchwały nr 0007.93.2019 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2019 r. poz. 1504).

Wnioski o przyznanie nagrody można składać do burmistrza Sulechowa do 30 marca każdego roku.

Gratulujemy laureatkom i życzymy wielu inspiracji do tworzenia następnych dzieł.

M.A.W.

Mały Mistrz Ortografii „Trójki”

Dnia 18 maja 2023 r. czternaścioro uczniów z kl. 1-3 Szkoły Podstawowej nr 3 im. Janusza Kusocińskiego w Sulechowie, wyłonionych w eliminacjach klasowych, przystąpiło do etapu szkolnego konkursu Mały Mistrz Ortografii. Napisali oni bardzo trudne i długie dyktando „Bez tytułu”, które pozwoliło wyłonić najlepiej piszące ze słuchu dzieci.

Pierwsze miejsce zdobyła Zuzanna Maleńczak z kl. 3 b.

Drugi był Błażej Frątczak z kl. 3 c.

Trzecie miejsce zajęła Diana Gabryelska z kl. 3 b.

Dzieci otrzymały dyplomy oraz nagrody książkowe. Dyplomy otrzymali również wszyscy uczestnicy konkursu. Gratulujemy wysokich wyników uczniom i ich wychowawczyniom, życząc dalszych sukcesów w nauce.

Konkurs przygotowały i przeprowadziły: Dorota Wieczorek i Teresa Czerniawska.

SP3

Ogólnopolski Konkurs Logicznego Myślenia

Dnia 14 marca 2023 r. odbyła się w Szkole Podstawowej nr 3 w Sulechowie kolejna edycja ogólnopolskiego Konkursu Logicznego Myślenia. Wzięło w niej udział trzynastoro uczniów z kl. 1-3.

Konkurs polegał na pisemnym udzieleniu odpowiedzi na 26 pytań testowych. Był to test wielokrotnego wyboru: mogło być od 1 do 4 prawidłowych odpowiedzi. Należy podkreślić, że dzieci rzadko mają okazję spotkania się z takim rodzajem testu. Uczestnicy musieli wykazać się umiejętnością rozwiązywania zadań logicznych, łamigłówek i rebusów. Ciekawa formuła zadań konkursowych umożliwiała trening i rozwój logicznego myślenia, które przydają się nie tylko w matematyce czy fizyce, lecz także na innych przedmiotach wymagających rozwiązywania problemów. Dzieci z klas pierwszych, drugich oraz trzecich pisały taki sam test. Tym bardziej cieszy fakt, że wyróżnienia udało się uzyskać uczniom w każdej grupie wiekowej.

Wyniki przedstawiają się następująco:

Imię i nazwisko:	Klasa:	Miejsce w Polsce:	Opis:
Olga Eckert	2 d	7	Dyplom laureata
Mateusz Wyrwa	3 b	9	Dyplom laureata
Eryk Kolasza	2 d	11	Dyplom wyróżnienia
Paulina Białecka	3 c	15	Dyplom wyróżnienia
Maurycy Łuczka	1 d	15	Dyplom wyróżnienia
Jakub Wudarski	2 d	17	Dyplom uznania
Kacper Górazda	3 b	18	Dyplom uznania
Jan Woźniak	2 d	18	Dyplom uznania
Martyna Włodarczyk	2 d	19	Dyplom uznania
Martyna Klimko	2 d	22	Dyplom uznania
Otylia Sawaściuk	2 d	23	Dyplom uznania
Aleksander Cielma	1 d	25	Dyplom uznania
Sara Śliwińska	2 d	27	Dyplom uznania

Wyróżnieni uczniowie otrzymali dyplomy oraz nagrody książkowe, a wszyscy uczestnicy pamiątkowe dyplomy. Gratulujemy bardzo wysokich lokat i życzymy dalszych sukcesów. Zachęcamy innych uczniów do udziału w różnych konkursach, które są możliwością sprawdzenia swoich wiadomości i umiejętności, pokazują nasze mocne strony, pozwalają pokonywać stres, uczyć dobrej rywalizacji. Następną edycja konkursu już za rok.

SP3

Ekodzieciaki ponad granicami

Na stadionie miejskim i w parku Sulechowskiego Domu Kultury odbyły się zabawy przygotowane specjalnie z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka.

Do Sulechowa przyjechały dzieci z partnerskiego miasta Fürsten-

walde, z którym gmina Sulechów realizowała projekt dofinansowany ze środków Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr pod nazwą "Ekodzieciaki ponad granicami".

M.A.W.

Wizyta dzieci w Urzędzie Miejskim Sulechów

Urząd Miejski Sulechów odwiedziły dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Sulechowie oraz z Oddziału Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Kalsku. Największą atrakcją dla maluchów było spotkanie w gabinecie burmistrza Sulechowa z włodarzem miasta Wojciechem Sołtysiem. Dzieci zasypywały burmistrza różnymi pytaniami i były ciekawe jak wygląda praca na po-

szczególnych stanowiskach UM. Dowiedziały się m.in., gdzie można uzyskać informacje związane z ochroną środowiska i segregacją odpadów oraz gdzie składa się wnioski i otrzymuje dokumenty tożsamości. Poznały również pracowników Urzędu Stanu Cywilnego, Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego, wydziałów promocji i oświaty. Na zakończenie wizyty były pamiątkowe zdjęcia.

T.R.

Posiedzenie LXVIII Rady Miejskiej w Sulechowie

W sali 104 Urzędu Miejskiego odbyło się LXVIII posiedzenie Rady Miejskiej. Podczas obrad radni podjęli następujące uchwały: w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Gminie Sulechów zadania publicznego gminy Trzebiechów, gminy Bojadła i gminy Czerwieńsk w zakresie pomocy społecznej, w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów w obrębach geodezyjnych: Cigacice, Górzkyowo, Górkki Małe, o zmianie uchwały budżetowej gminy Sulechów na 2023 rok, o zmianie uchwały w sprawie

uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Sulechów na lata 2023-2035, w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, których zarządcą jest Burmistrz Sulechowa, w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż prawa własności przyległej nieruchomości gruntowej na rzecz właścicieli lokali mieszkalnych oraz udzielenia bonifikaty oraz w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów.

T.R.

Lubuska Baza Sportowa i Turystyczna

W porcie rzeczonym w Cigacicach wicemarszałek Łukasz Porycki podpisał umowy z czternastoma beneficjentami programów Lubuska Baza Sportowa i Lubuska Baza Turystyczna oraz dotacji przyznanych na ochronę lubuskich zabytków. Gmina Sulechów otrzymała z programu Lubuska Baza Sportowa kwotę 30 000 zł na dofinansowanie zadania pn. „Budowa siłowni zewnętrznej oraz rozbudowa skateparku jako miejsca rekreacji w parku Sulecha w Sulechowie – etap II” oraz z programu Lubuska Baza Turystyczna 15 000 zł na dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa infrastruktury przystani turystycznej w Cigacicach”. Umowę podpisał bur-

mistrz Sulechowa Wojciech Sołtys przy kontrasygnacji skarbnika gminy Marcina Fafuły. Ponadto Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sulechowie otrzymała dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w kwocie 27 000 zł na wykonanie prac remontowo-konserwatorskich kolejnego okna witrażowego. Umowę podpisał ksiądz proboszcz Andrzej Szkwarek. O dotację ubiegał się także mieszkaniec gminy pan Jacek Starościc, który otrzymał wsparcie na kompleksowy remont dachu wraz ze wzmocnieniem ścian muru budynku mieszkalnego w Górzkyowie.

T.R.

Z historii wsi Łęgowo (niem. Lang-Heinersdorf) cz. II

Rocznik historyczny Nowej Marchii podaje, że w latach 1718-1719, kiedy Łęgowo było własnością rodu von Sack, majątek składał się łącznie z 19 łąk (kopyt) rycerskich i około 22 łąk (kopyt) chłopskich. Trzech rolników (niem. Bauern) mieszkających we wsi miało po 2 ha ziemi. Byli nimi Georg Raue, Christoph Hemmerling, Michael Hauck. Ponadto mieszkało tam 12 zagrodników (niem. Gärtner): Hans Zollmann, Christoph Hoffmann, Hans Decker, Christoph Raue, Christoph Zollmann, Christoph Raue, Hans Raue, Christoph Leder, Hans Mischling, Martin Schubert, Michel Wilkitsch oraz kowal Christoph Lübeck. We wsi funkcjonował młyn i nowa karczma, w której rocznie sprzedawano 30-40 Tonne piwa (wówczas 1 Tonne zawierała 1,43 hektolitry płynu), co dawało od 42,9 do 57,2 hektolitra piwa. Na początku XVIII w. roczny plon z „kopyta” chłopskiego wynosił m.in.: 0,5 szefla gryki, 6 garnców (niem. Metze, 1 szefel = 16 garnców) lnu i konopi, 0,5 garnca prosa (objętość: 1 szefel = 9 garnców = 36 kwart chełmińskich = 64,08 litrów według wzorców do 1714 roku) [1, s. 73-74].

Il. 1 - Mapa okręgu sulechowskiego z 1781 r. wykonana przez G. O. Schultzego

We wspomnianym roczniku zaznaczono, że pastwiska i hodowla zwierząt gospodarskich nie były „nadzwyczajne”. Inwentarz żywy (jaki utrzymywano na 2 ha chłopskich) to: 2 konie, 2 woły, 4 sztuki bydła, 2 owce, 4 świnie, 3 gęsi. Na opał wykorzystywano drewno z krzewów (z odkrzewianych chaszczy), jednak nie zaspokajało ono potrzeb opałowych. Mieszkańcy Łęgowa zajmowali się też uprawą winorośli, chmielu, nawet przędzeniem wełny. O dziwo w ówczesnym Łęgowie mieszka sołtys bez ziemi. Ponadto w roczniku odnotowano, że grunt rolny jest bardzo słaby. Chłopi mogli wyhodować tylko tyle bydła, ile potrzebowali na mleko. Nie było łąk, pastwisk i lasu, a siano i drewno kupowali, ponosząc duże koszty. Mieszkańcy wsi odżywiali się „marnie” i płacili duże podatki od ziemi właścicielowi wsi. Wszystkie te czynniki sprawiały, że chłopi żyli ubogo, często w zaniedbanych domach. Na koniec autor informacji zamieszczonej w roczniku napisał - „Skoro w sąsiedniej Polsce jest obfitość i przesył wszystkiego, co niezbędne, trudności z nowym osadnictwem są oczywiste” [1, s. 74].

Z opracowania statystycznego Marchii Brandenburskiej z 1809 r. wynika, że ówczesna wieś i majątek Łęgowo (niem. Heinersdorf) były własnością kapitana von Unruha. We wsi znajdowało się 49 tzw. ognisk domowych, w których mieszkało 255 osób, a wśród nich było trzech wolnych chłopów (niem. Ganz-Bauern), osiemnastu wolnych zagrodników (niem. Ganz-Kossäten), sześciu zagrodników-chałupników (niem. Bädner), trzynastu komorników (niem. Einlieger). We wsi była kuźnia i funkcjonował młyn, zaś jeden leśniczy dozorował 1338 mórg lasów [2, s. 331].

Il. 2 - Gospoda Krügera i punkt pocztowy w Łęgowie (zbiory Muzeum Regionalnego w Świebodzinie)

Kilkanaście lat później w przeglądzie rejencji frankfurckiej z 1844 r. podano, że Łęgowo (niem. Lang-Heinersdorf) jest wsią z folwarkiem i wiatrakiem. We wsi jest 46 budynków mieszkalnych, a według spisu z 1840 r. mieszkało w niej 276 osób. Wieś i folwark (być może chodziło o folwark Runenthal) są tzw. majątkiem rycerskim (ziemskim) w posiadaniu majora von Unruha z Berlina. Ludność chłopska podlega tzw. sądowni dominialnemu (patrymonialnemu). Wierni przynależeli do kościoła i kościelnego inspektoratu w Sulechowie. Mężczyźni podlegali pod tzw. Landwehrę (obronę kraju) 12 pułku i 1 Batalionu Grenadierów im. księcia Prus Karola stacjonującego we Frankfurcie nad Odrą. Najbliższym urzędem pocztowym dla tej miejscowości był urząd pocztowy w Sulechowie [3, s. 242].

Il. 3 - Rzeźnia w Łęgowie własność Ottona Siewerta (zbiory Muzeum Regionalnego w Świebodzinie)

W innym opracowaniu topograficzno-statystycznym z 1867 r. dotyczącym okręgu rejencji frankfurckiej, można odnaleźć szczegóły związane z folwarkiem Runenthal. Łęgowo (niem. Lang-Heinersdorf) wymienia się jako wieś z folwarkiem, winnicą, owczarnią i wiatrakiem. We wsi jest 45 budynków mieszkalnych, w których według spisu z 1864 r. mieszkały 324 osoby. Jest ona majątkiem nadal określanym jako rycerski, którego właścicielem jest owdowiata pułkownikowa, baronowa von Unruhe-Bomst. Jurysdykcjinie mieszkańcy podlegali pod sąd powiatowy, a policyjnie pod dominialny. Militarnie mężczyźni podlegali pod 12 Pułk Grenadierów im. księcia Prus Karola (2 Brandenburski) i 1. batalion tego pułku [4, s. 289].

Pod koniec XIX w. w księdze własności ziemskiej Rzeszy Niemieckiej dla prowincji brandenburskiej z 1879 r. odnotowano, że właścicielem Łęgowa (niem. Lang-Heinersdorf) był Hans Wilhelm von Unruh-Bomst. Całkowita wielkość dóbr łęgowskich wynosiła 997,8 ha na

areal składały się pola uprawne (506,9 ha), łąki (20,3 ha), pastwiska (8 ha), lasy (458,2 ha) oraz zbiorniki wodne (4,4 ha). Roczny podatek od gruntów wynosił 5 979,10 marek. Właściciel majątku mieszkał w Wolsztynie, wchodzącym w skład ówczesnego powiatu babimojskiego, obwodu rejencji poznańskiej [5, s. 220-221].

Il. 4 – Piekarnia i sklep kolonialny Brunona Kadacha (zbiory Muzeum Regionalnego w Świebodzinie)

Pod koniec XIX w. w księdze własności ziemskiej Rzeszy Niemieckiej dla prowincji brandenburskiej z 1879 r. odnotowano, że właścicielem Łęgowa (niem. Lang-Heinersdorf) był Hans Wilhelm von Unruh-Bomst. Całkowita wielkość dóbr łęgowskich wynosiła 997,8 ha na areal składały się pola uprawne (506,9 ha), łąki (20,3 ha), pastwiska (8 ha), lasy (458,2 ha) oraz zbiorniki wodne (4,4 ha). Roczny podatek od gruntów wynosił 5 979,10 marek. Właściciel majątku mieszkał w Wolsztynie, wchodzącym w skład ówczesnego powiatu babimojskiego, obwodu rejencji poznańskiej [5, s. 220-221].

W księdze adresowej powiatu sulechowsko-świebodzińskiego z 1912 r. podano, że w Łęgowie (niem. Langheinersdorf) w 1905 r. mieszkało 386 osób, w tym 359 ewangelików i 27 katolików. Pięć lat później (1910 r.) liczba mieszkańców wynosiła już 391 osób, w tym 353 ewangelików i 38 katolików. Naczelnikiem (niem. Amtsvorsteher) administracyjnym wsi był rotmistrz von Sydow, właściciel Kalska. Wójtem gminy był Schmidt, pastorem Paul Hoffmann, nauczycielem Hermann Apitz, a inspektorem dóbr Ernst Dinse. Własne gospodarstwa rolne posiadali: Hermann Finke, Gustaw Hisnitz i Heinrich

Mattner. Wolnymi zagrodnikami, którzy posiadali swoje gospodarstwo, byli: Wilhelm Adam, Urban Dühr, Hans Elsner, Luise Hecker, Wilhelmine Kirsch, Urban Rau, Wilhelm Reschke, Luise Rüster, Ernst Schmidt, Urban Semmler, Wilhelm Stempel, Hans Zöllner. Karczmę we wsi prowadziła wdowa Auguste Krüger, a sklep kolonialny Ferdinand Schneider i Georg Schulz. Ponadto piekarnie obsługiwał mistrz piekarnictwa Hermann Kadach, rzeźnikami byli Paul Adam i Otto Siewert, kowalem był Wilhelm Schmidt, a kołodziejem Ernst Weimann. W Łęgowie działała ochotnicza straż pożarna, której naczelnikiem był Nickel Krüger. Funkcjonował związek kombatanów z przewodniczącym Urbanem Strauchmennem oraz społeczna kasa oszczędnościowo-pożyczkowa, której przewodniczył Paul Hoffmann [6, s. 205].

Opracował:
Marek Makowiak, prezes STH
Teksty niemieckie tłumaczyła Emilia Tomczak,
korekta tekstu Dariusz E. Zaleski

Opracowano na podstawie:

[1] - Die Neumark: Jahrbuch des Vereins für Geschichte der Neumark: Neue Folge des „Schriften“. Schwartz Paul: Die Klassifikation von 1718/19: ein Beitrag zur Familien- u. Wirtschaftsgeschichte d. neumärkischen Landgemeinden, 1928 Heft 5 T.3,

[2] - Friedrich Wilhelm August Bratring, Statistisch-topographische Beschreibung der gesammten Mark Brandenburg: Bd., die Neumark Brandenburg enthaltend Band 3 von Statistisch-topographische Beschreibung der gesammten Mark Brandenburg: für Statistiker, Geschäftsmänner, besonders für Kameralisten, Berlin 1809,

[3] - Topographisch-statistische Uebersicht des Regierungsbezirks Frankfurt a. d. O., Frankfurt a. d. O. 1844,

[4] - Topographisch-statistische Handbuch des Regirungs-Bezirks Frankfurt a. O., Frankfurt a. O. 1867,

[5] - E. Ellerholz, H. Lodemann, H. von Wedell, General Adressbuch der Ritterguts- und Gutsbesitzer im Deutschen Reiche. I. Das Königreich Preussen, I. Lieferung, Die Provinz Brandenburg, Berlin 1879,

[6] - Adreßbuch für die Städte Schwiebus und Liebenau mit Berücksichtigung der Stadt Züllichau und der Dörfer im kreise Züllichau-Schwiebus, Schwiebus: Reiche 1912.

Historia upamiętnień poległych - pomniki pierwszwojenne w gminie Sulechów cz. I

Na wstępie autorzy pragną wyjaśnić, że celem artykułu jest przedstawienie tzw. „trudnego dziedzictwa” lub „niechciane go dziedzictwa”, jakim określa się w fachowej literaturze pomniki pierwszwojenne. Jednym z powodów powstania artykułu jest również wzrost zainteresowania pomnikami poległych w pierwszej wojnie światowej, jaki daje się zauważyć w ostatnim okresie. Praktycznie w każdej wiosce gminy Sulechów znajdował się pomnik, który był wyrazem bólu i cierpienia po stracie bliskich osób. Był on również wyrazem niemieckiego żołnierskiego bohaterstwa dla ojczyzny. Na pomnikach tych umieszczano nazwiska osób danej wsi, które poległy na frontach za niemiecką ojczyznę. Po drugiej wojnie światowej tereny gminy Sulechów znalazły się w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, a pomniki pamięci i niemieckie cmentarze stały się niewygodnymi i niechcianymi „pamiątkami”. Na skutek działań przechodzącego frontu przez obszar gminy, jak i akcji osadniczej na Ziemiach Zachodnich, wiele z tych pomników zostało zniszczonych w sposób celowy lub przypadkowy. Celowy, gdyż napływająca ludność na tzw. Ziemie Odzyskane miała „krwawiącą ranę” po stracie bliskich, dobytka i cierpienia ze strony okupanta niemieckiego. Był to okres niszczenia wszystkiego co niemieckie, a w tym przypadku społecznej wendety za to, co uczynili Niemcy podczas ostatniej wojny. Pozostawione pomniki pierwszwojenne odbierano negatywnie, a ich niszczenie często było polityczną manifestacją.

Il. 1 – Mapa gminy Sulechów z zaznaczonymi kolorem czerwonym istniejącymi pomnikami pierwszwojennymi (Anna Szulc)

Pamięć poległym, jako forma oddawania czci wojownikom i bliskim, sięga już czasów antycznych. Początkowo były to upamiętnienia anonimowe, a później imienne. Po pierwszej wojnie światowej w Europie zaadaptowano dwa amerykańskie sposoby upamiętnień. Jeden to Groby Nieznanego Żołnierza wznoszone z inicjatywy władz państwowych, a drugi to upamiętnienie zwykłych żołnierzy, które z kolei miało inicjatywę oddolną. Pomniki wznoszone były na masową skalę na Śląsku, Prusach i ziemiach znajdujących się pod zaborem pruskim. Pomniki te powstawały w latach 20. XX wieku. Ogólna ich liczba do dzisiaj nie jest znana. Inicjatorami i inwestorami budowy pomnika byli mieszkańcy danej miejscowości (rodzina, krewni, znajomi), działające wówczas organizacje kombatanckie lub parafie, które chciały uczcić pamięć poległych. Niekiedy była to tylko tablica z nazwiskami poległych umieszczona na ścianie kościoła (np. w Kłępsku), a bywało, że był to monument znacznych rozmiarów (jak w Cigacicach czy Brodach). Pomniki te posiadały kilka wspólnych elementów. Były nimi: inskrypcje mówiące o przeznaczeniu pomnika, imienne listy, daty i miejsca śmierci poległych oraz elementy militarne. Wśród elementów militarnych, zawierających wojenną symbolikę, najczęściej występował: Krzyż Żelazny – najwyższe niemieckie odznaczenie wojskowe, hełm z wieńcem z liści dębowych lub lauowych – element żałoby i żołnierskiej gloryfikacji, jak i śmierci na polu bitwy oraz bagnety (miecz) – jako symbol rycerskości, sprawiedliwości, stawy i nieśmiertelności. Pomniki pierwszowojenne lokowano przy kościołach, cmentarzach, kapliczkach lub w centralnej części miejscowości. Często teren wokół pomników otaczano niskim płotem, kolumnkami z łańcuchem, obsadzano specjalną roślinnością.

I.3 – Z lewej pomnik pamięci lat 1914-1918 w Kłępsku (fot. Marek Mackowiak), z prawej na środkowej tablicy odrestaurowany przez Andrzeja Kowalskiego napis (fot. Andrzej Kowalski)

I.4 – Mozowski pomnik pamięci w 1927 r. (fragment pocztówki ze zbiorów Muzeum Regionalnego w Świebodzinie) oraz jego fragment odnaleziony w 2006 r. (fot. Marek Maćkowiak)

I.2 – Z lewej odrestaurowany przez Andrzeja Kowalskiego pomnik w Okuninie (fot. Andrzej Roch Kowalski), z prawej jedna z tablic upamiętniających poległych w pierwszej wojnie światowej w kościele w Kłępsku (fot. Marek Maćkowiak)

Kolejny okres naszej powojennej historii to lata 80. i 90. XX wieku, kiedy to znacznie wzrosło zainteresowanie pomnikami poległych w pierwszej wojnie światowej. Powstałe w tej materii akty prawne nie do końca regulowały stan faktyczny tego zagadnienia (ich rekonstrukcji, odnawiania). Ostatecznie uregulowała to umowa pomiędzy rządem RP a rządem RFN podpisana 8 grudnia 2003 r. w Warszawie: „O grobach ofiar wojen i przemocy totalitarnej”. Umowa ta zobowiązuje administrację publiczną, rządową i samorządową do opieki nad upamiętnieniami poległych w pierwszej wojnie żołnierzy niemieckich. Jednak, wg najnowszych ustaleń i przepisów, te upamiętnienia pozostają jedynie pod opieką i w gestii organów samorządowych, a konkretnie gmin.

Pod względem stanu zachowania pomników pierwszowojennych możemy podzielić je na cztery kategorie: 1 - całkowicie zniszczone, 2 - w ruinie, we fragmentach lub uszkodzone, 3 - przekształcone na pomniki świeckie lub religijne oraz odrestaurowane, 4 - istniejące do tej pory w stanie pierwotnym. W gminie Sulechów pomniki pierwszowojenne zachowały się w miejscowościach: Kłępsk, Łęgowo, Okunin i Mozów. Trzy pierwsze należą do 4 kategorii, czyli są w stanie pierwotnym, z pomnika natomiast w Mozowie pozostała dolna część cokołu z nazwiskami poległych. Według spisu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pomniki pierwszowojenne w gminie Sulechów znajdowały się jeszcze w miejscowościach: Brody, Buków, Cigacice, Kalsk, Kije, Pomorsko i Sulechów. Niestety, na skutek działań dewastacyjnych zaraz po 1945 roku, uległy całkowitemu zniszczeniu

**Andrzej Roch Kowalski i Marek Maćkowiak,
członkowie Sulechowskiego Towarzystwa Historycznego**

Opracowano na podstawie artykułu dr. Gerarda Kosmali,
dr Dagmary Chylińskiej
- „Trudne dziedzictwo. Upamiętnienia poległych podczas I wojny światowej żołnierzy niemieckich na Śląsku”.

Termomodernizacja szkół podstawowych

W ratuszu miejskim burmistrz Sulechowa Wojciech Sołtys wraz z wykonawcą inwestycji Michałem Sobierajskim, szefem firmy AMS-BUD, przy kontrasygnacie skarbnika gminy Marcina Fałuty, podpisał umowę na Remont i Termomodernizację Szkoły Podstawowej w Brodach – Etap I. Realizacja przedmiotu umowy przewidziana jest z udziałem środków z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych. Przewidywany termin zakończenia realizacji inwestycji

to grudzień 2023 r.

Drużna podpisana umowa inwestycyjna to zadanie pn. „Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 3 im. Janusza Kusocińskiego w Sulechowie” - etap II. Roboty będzie realizowała firma MALBUD Kuriata, Wązeliński. Umowny termin zakończenia robót ustalono do sierpnia 2023 r. Realizacja tego zadania przewidziana jest z udziałem środków Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

T.R.

Najważniejsza droga w strefie

Wicewojewoda lubuski Wojciech Perczak, burmistrz Sulechowa Wojciech Sołtys, przewodniczący Rady Miejskiej Radosław Murkowski, sołtys wsi Krężoły Grażyna Pętlewska i kierownik Grupy Strabag Rafał Zwierzchowski dokonali symbolicznego otwarcia drogi do strefy inwestycyjnej w Krężołach. Wartość inwestycji wyniosła 10 402 713,18 zł, a łączna wartość poniesionych wydatków na realizację zadania to 11 799 941,60 zł (w tym: opracowanie dokumentacji projektowej, roboty budowlane, nadzór inwestorski, podziały geodezyjne, odszkodowania za działki). Zadanie dofinansowane w kwocie 8 678 298,01 zł z Programu Inwestycji Strategicznych Rządowego Funduszu Polski Łąd. Droga wybudowana została wraz z ciągiem pieszo-rowerowym z kostki brukowej betonowej, oświetleniem drogowym, kanałem technologicznym oraz elementami odwodnienia. Wicewojewoda, otwierając drogę, podkreślił, że takie inwestycje są ważne nie tylko dla lokalnego samorządu, lecz także biznesu, który może rozwijać swoją markę, dając zatrudnienie setkom ludzi. Burmistrz

Sulechowa zaznaczył, że jest to dla samorządu najważniejsza inwestycja, gdyż ta droga to krok milowy w rozwoju gminy, choć ma „tylko” 1492 m długości. Dlaczego? Bo to przedsięwzięcie, które było warunkiem inwestorów podczas negocjacji o zainwestowaniu na tym terenie i może stać się trampoliną do kolejnych inwestycji oraz w dalszej perspektywie sukcesem rozwojowym Sulechowa. Wojciech Sołtys podziękował wszystkim, którzy byli zaangażowani w pozyskanie środków na zadanie oraz w budowę drogi: wykonawcom oraz pracownikom Urzędu Miejskiego Sulechów, a także radnym za to, że wyrazili zgodę na zmianę planu zagospodarowania dla tego obszaru. Burmistrz dziękował także władzom województwa lubuskiego za przychylność dla tych planów i wszystkim osobom zaangażowanym w projekt. Wicewojewoda odwiedził również miejscowości Brody oraz Kalsk, gdzie zobaczył zakończone dwie inwestycje drogowe wykonane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

T.R.

Podpisanie listu intencyjnego

Podczas święta miasta (Dni Sulechowa) w Sulechowskim Domu Kultury został podpisany list intencyjny dotyczący współpracy w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat roli pszczół w środowisku człowieka. List podpisali: prezes Zarządu Lubuskiego Związku Pszczelarzy Bogusław Dubiel, wiceprezes LZP Marcin Kamiński, burmistrz Sulechowa Wojciech Sołtys, wójtowie gmin: Trzebiechów Izabella Staszak i Bojadła Krzysztof Gola, w obecności członków Zarządu Rejonowego Koła Pszczelarzy Ryszarda Kuskowskiego i Anny Kamińskiej. List intencyjny dotyczy współdziałania gmin ze związkiem pszczelarzy w zakresie podnoszenia świadomości o roli pszczół w ekosystemie, inicjowania i prowadzenia wspólnych działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym, m.in. poprzez upowszechnianie wiedzy pszczelarskiej

wśród dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym zwiększanie wiedzy na temat zagrożeń dla pszczół.

Postępująca technologia musi rozwijać się w pełnym szacunku do świata, jego mieszkańców i warunków, w jakich mogą najlepiej funkcjonować. W codziennym życiu technologia ma pomagać, nie szkodzić. Również w kontekście pszczół i szeroko pojmowanej troski o środowisko, w jakim żyjemy. I chociaż nie możemy w jednej chwili zatrzymać postępujących zmian klimatycznych, to istnieje wiele sposobów, by zadbać o te najbardziej pracowite, a także najpotrzebniejsze zwierzęta świata. Wymarcie pszczół oznaczałoby dla nas wszystkich prawdziwą katastrofę ekologiczną i dosłownie – początek naszego końca.

T.R.

Dwudziesty Ogólnopolski Tydzień Bibliotek za nami

Ogólnopolski Tydzień Bibliotek to doskonała okazja, aby zwrócić uwagę na misję, jaką realizują biblioteki dla lokalnych społeczności. Wydarzenia zaplanowane w ramach akcji, a skoncentrowane wokół roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia i edukacji, corocznie skupiają spore grono odbiorców, co jedynie potwierdza, że czytanie książek, pomimo postępu technologicznego, wciąż nie wychodzi z mody.

Tegoroczną edycję Tygodnia Bibliotek w Bibliotece Publicznej Gminy Sulechów świętowaliśmy pod egidą ogólnopolskiego hasła: „Moja, Twoja, Nasza - BIBLIOTEKA!”

Tydzień Bibliotek rozpoczął się w poniedziałkowy poranek 8 maja. W czytelni odbyło się spotkanie z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek; był to dzień dla nas, bibliotekarzy. Spotkaliśmy się w szerokim gronie, aby wspólnie spędzić czas, przystanąć na chwilę i celebrować swoje święto. Były życzenia, kwiaty, tort, a także doznania artystyczne, których dostarczył nam performance poetycki Elżbiety A. Kuny-Kwiecińskiej pt. „Wyznania i wyzwania”. W następnym dniu przyjaciel naszej biblioteki Zbigniew Chyziak zaczarował dzieci i młodzież ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Sulechowie podczas poranku z iluzją. Popołudnie upłynęło klubowiczkom Dyskusyjnego Klubu Książki na spotkaniu z Jadwigą Urszulą Filistowicz promującą swój najnowszy tomik wierszy „Refleksje”. Gościliśmy klubowiczki DKK z Bojadeł, które miały okazję zwiedzić sulechowski zamek. Wspólne spotkanie klubów upłynęło na omawianiu najciekawszych pozycji wydawniczych. W środę odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci pod hasłem „Moja, Twoja, Nasza Biblioteka”, podczas którego nasi najmłodszy czytelnicy wzmacniali swoje zamiłowanie do książek. W czwartkowy poranek odbyło się drugie spotkanie z iluzją, w którym udział wzięli uczniowie ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Sulechowie. W piątek 12 maja punkt kulminacyjny Tygodnia Bibliotek wystartował Rodzinny Piknik z książką, na którym gościliśmy całe rodziny. Byli z nami zaproszeni goście: Vito WS, który rozkręcał imprezę ze sceny, dzieci i młodzież z sulechowskich szkół i przedszkoli, prezentujące na scenie wspinały program artystyczny oraz pani Kasia Ostynowicz, która zadbała o odpowiednią dawkę tanecznej energii. Koło Gospodyń Wiejskich

„Bukowianie” raczyło nas pysznym jedzonkiem. Można było spotkać pirata, księżniczkę oraz strażaków, którzy czytali dzieciom bajki na trawie - za co serdecznie jeszcze raz dziękujemy: pani Marzenie Arendt-Wilczyńskiej, pani Elżbiecie Tartowskiej, panu Andrzejowi Kowalskiemu oraz OSP KSRG Mozów. Swój wkład w wydarzenie miał również Sulechowski Dom Kultury, którego pracownicy pomogli nam w nagłośnieniu imprezy oraz sprzedaży albumu „Sulechów 1945-2000. Fotograficzne wspomnienia mieszkańców”. Dziękujemy SDK, przede wszystkim pani Kasi Piekut oraz panom Hubertowi Siembidzie i Marcinowi Krychowskiemu. Były z nami również zaprzyjaźnione sulechowskie poetki: pani Elżbieta A. Kuna-Kwiecińska oraz pani Jadwiga Urszula Filistowicz - dla Was również ogromne podziękowania za obecność w Strefie Słowa. Wielkie podziękowania składamy również zespołowi Stolen Glasses za występ zamykający nasz piknik. Była moc! Dziękujemy również wolontariuszom oraz pracownikom interwencyjnym Urzędu Miejskiego za pomoc w przygotowaniu imprezy, utrzymaniu porządku w trakcie i po.

Młode mamy i ich pociechy 15 maja spotkały się w Klubie Zdrowego Maluszka i Szczęśliwej Mamy, który od niedawna funkcjonuje w naszej bibliotece. Jest to czas i przestrzeń, gdzie młode mamy wymieniają się doświadczeniami, uwagami, wzajemnie się wspierając, ale przede wszystkim spędzają miło czas, zapominając na chwilę o natłoku obowiązków, a my cieszymy oczy widokiem rozkosznych, roześmianych maluszków.

Dwudziesty Ogólnopolski Tydzień Bibliotek zakończyliśmy wernisażem malarstwa Danuty Woźniak, artystki pochodzącej z Sulechowa i darzącej nasze miasto ogromnym sentymentem. Otwarcie wystawy uświetnił występ wokalny zespołu Promyk z CUS OPS Sulechów - dziękujemy.

Dziękujemy wszystkim Wam, którzy byliście z nami w tym wyjątkowym dla nas czasie. Zainteresowanie programem i udział w wydarzeniach były dla nas najlepszym „prezenterem” i utwierdziły nas w przekonaniu, że hasło Dwudziestego Tygodnia Bibliotek „Moja, Twoja, Nasza BIBLIOTEKA!” nie było jedynie sloganem.

Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów

Egzaminy ósmoklasisty

W placówkach oświatowych gminy Sulechów do egzaminów ósmoklasisty przystąpiło 389 uczniów. Uczniowie przez trzy dni wykazywali się zdobytą przez osiem lat wiedzą. Pierwszym przedmiotem był język polski. W następnym dniu matematyka, a na

koniec język obcy. Termin ogłoszenia wyników egzaminu ósmoklasisty uczniowie poznają 3 lipca 2023 r. Termin przekazania szkołom wyników, zaświadczeń i informacji nastąpi do 6 lipca 2023 r. Natomiast termin wydania zdającym zaświadczeń - 6 lipca 2023 r.

T.R.

Święto Akacji

W sobotę 13 maja w porcie rzeczonym w Cigacicach po raz pierwszy odbyło się Święto Akacji. Swoje stoiska wystawili pszczelarze, producenci serów, rękodzielnicy, rzemieślnicy, artyści oraz Nadleśnictwo Sulechów. Nie zabrakło punktów sprzedaży gastronomicznych oraz przygotowanych przez Sulechowski Dom Kultury gier i zabaw dla najmłodszych. Jak przystało na Święto Akacji najwięcej uwagi poświęcono pszczołom oraz produkowanemu

przez nie miodowi. Na festynowych straganach miód można było nabyć w różnorodnych smakach i postaciach. Jego motyw pojawiał się niemal wszędzie, wraz z maskotką pszczelarzy – trutniem Guciem, który chętnie pozował do zdjęć oraz zabawiał dzieci. Na terenie gminy Sulechów znajduje się bardzo wiele drzew robinii akacjowej, z której kwiatów powstaje jeden z niepowtarzalnych, wyjątkowych miodów, wyróżniający się intensywnym zapachem i smakiem.

T.R.

Dzień działacza kultury

Na zaproszenie dyrektor Sulechowskiego Domu Kultury burmistrz Sulechowa Sołtys wspólnie z pracownikami Wydziału i Współpracy Gminy Sulechów oraz osób wspierających działania SDK spotkał się z pracownikami Sulechowskiego Domu Kultury. Okazją do spotkania był zbliżający się Dzień Działacza Kultury.

Na ręce dyrektor SDK Agnieszki Łukaszenko-Woźnica przekazane zostały wyrazy uznania dla całego zespołu za pełną pasję pracę i wspieranie mieszkańców w rozwijaniu talentów, a także życzenia wszelkiej pomyślności i powodzenia w realizacji planów. Spotkanie zakończyło się słodkim poczęstunkiem, podczas którego omawiano kolejne projekty planowane w Sulechowskim Domu Kultury.

T.R.

Z flagą Sulechowa na stadionie Camp Nou w Barcelonie

Burmistrz Sulechowa Wojciech Sołtys spotkał się z sulechowianinem panem Czesławem Modrzejewskim, który jest zagorzałym kibicem i fanem klubu piłkarskiego FC Barcelona oraz Roberta Lewandowskiego. Pan Czesław wyjechał na ostatni mecz swojego ulubionego klubu, który odbył się na stadionie Camp Nou. Zabrał ze sobą flagę Sulechowa, którą podczas spotkania dumnie eksponował. FC Barcelona to najbardziej rozpoznawalny klub piłkarski na świecie, drużyna już zapewniła sobie mistrzostwo Hiszpanii i po ostatnim meczu z RCD Mallorca (wygrana Barcelony 3:0) odbyła się mistrzowska feta transmitowana przez telewizję z całego świata. Panu Czesławowi dziękujemy za promowanie gminy i życzymy dalszego spełniania marzeń.

T.R.

Wspólne zdrowe śniadanie w Szkole Podstawowej nr 3

Śniadanie to bardzo ważny posiłek. Dzięki niemu dzieci mają energię do nauki i siłę do zabawy. Pamiętając o tym, od wielu lat, organizujemy akcję „WSPÓLNE ZDROWE ŚNIADANIE”. W tym roku również nasi uczniowie i przedszkolaki, wraz ze swoimi wychowawcami, zjedli wspólnie posiłek. Naszym celem było zwiększenie świadomości kwestii prawidłowego odżywiania, ze szczególnym uwzględnieniem śniadań. Dzieci z entuzjazmem uczestniczyły w akcji. Duże zaangażowanie było też widać ze strony rodziców, którzy przygotowali pyszności do śniadańówek swoich pociech. Przedsięwzięciu towarzyszyły pogadanki prowadzone przez uczniów klasy 8e. W przystępny sposób opowiedzieli oni o tym, jakie wartości odżywcze zawarte są w nabiale, mięsie, jajach, warzywach i owocach. Młodzież zaakcentowała również, jak ważne

jest prawidłowe nawadnianie się. Na koniec dzieci wykazały się znajomością owoców i warzyw odgadując ich nazwy ukryte w zagadkach.

Całości dopełnili wychowawcy, którzy przy okazji akcji, nawiązali do tematu zdrowego odżywiania, higieny i zasad zachowania się przy stole. Dzieci obejrzały również krótki filmik poruszający problem marnowania żywności.

Zwieńczeniem akcji był konkurs plastyczny na plakat pod hasłem „Moje zdrowe śniadanie”.

Akcja „WSPÓLNE ZDROWE ŚNIADANIE” z pewnością przyczyniła się do zwiększenia świadomości dzieci i rodziców na temat roli tego posiłku.

Anna Szymańska
Marta Twardowska

Posiłek w domu i szkole

Gminie Sulechów przyznano dotację dla Szkoły Podstawowej w Kijach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W poniedziałek 29 maja 2023 r. na stronie Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego pojawiło się „Ogłoszenie wyników naboru wniosków w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu w 2023 roku”. Do dofinansowania w 2023 r. została zakwalifikowana Szkoła Podstawowa w Kijach.

POSILEK
W SZKOLE I W DOMU

Łączna kwota zadania wyniesie 31 250 zł. Gmina otrzyma dotację w wysokości 25 000 zł (80% wartości zadania) oraz zapewni wkład własny w wysokości 6 250 zł (20%), dzięki czemu nastąpi poprawa warunków spożywania posiłków przez uczniów.

Tomasz Zygmunt

Rozgrywki sportowe w minipiłce siatkowej Kinder Joy 2023

W dniach 6 i 13 maja odbyły się finały wojewódzkie w minipiłce siatkowej rozgrywek Kinder Joy of moving 2023.

W Nowej Soli z najlepszymi zespołami z województwa w kategorii „dwójek” rywalizowały dziewczęta z klasy czwartej sportowej. Do finału wojewódzkiego spośród 70 zespołów awansował zespół w składzie Julia Lombarska, Kaja Kostyszyn oraz Kornelia Sawaściuk. Po emocjonujących spotkaniach dziewczęta uplasowały się na piątym miejscu.

W Krośnie Odrzańskim w kategorii „dwójek” chłopców o najwyższe lokaty rywalizował zespół w składzie Nikodem Walczak i Wojtek Warchoł. Ostatecznie chłopcy zajęli ósme miejsce. Największy sukces odnieśli reprezentujący nasz klub UKS „TRÓJKA” chłopcy z klasy piątej sportowej, którzy grali w kategorii „trójek”.

Nikodem Skowron, Wojtek Nowakowski, Tymoteusz Sójka, Sebastian Lipowski oraz Igor Wiśniewski zajęli wysokie trzecie miejsce, zdobywając brązowy medal oraz nagrody rzeczowe.

Na wielkie uznanie zasługuje również uczeń naszej szkoły, na co dzień trenujący w naszym klubie, ale reprezentujący barwy klubu UKS „ŻAK” Krzeszyce Wiktor Karbowski. Ze swoim zespołem pokonał wszystkich rywali w kategorii „trójek” i zajął w turnieju finałowym pierwsze miejsce, awansując do finału ogólnopolskiego, który odbędzie się w Gliwicach.

Dziewczęta i chłopcy trenują w klubie szkolnym UKS „TRÓJKA” pod okiem pani Izabeli Gąsieniec, pana Macieja Paterki oraz pana Marcina Bilona.

Izabela Gąsieniec

Gminne Mistrzostwa Szkół Podstawowych w Pływaniu

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Sulechowie oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji „Sulechowianka” w Sulechowie byli organizatorami Gminnych Mistrzostw Szkół Podstawowych w Pływaniu dla klas 1-6. W zawodach udział wzięło 150 zawodniczek i zawodników, którzy rywalizowali w swoich kategoriach wie-

kowych (osobno dziewczynki i chłopcy) w stylu dowolnym oraz w sztafetach. Najlepsi otrzymali dyplomy i medale. Mistrzostwa rozegrane na basenie miejskim objął swoim patronatem burmistrz Sulechowa Wojciech Sołtys. Zadanie zostało dofinansowane z budżetu gminy.

T.R.

24 czerwca 2023
Sulechów / Plac Ratuszowy
16:00-22:00

MIASTECZKO WINIARSKIE

DEGUSTACJE WIN Z WINNIC:

Winnica Cantina
Winnogóra - Winnica w Ogrodzie
Winnica Pod Winną Górą
Winnica Mozów

TYLE SŁOŃCA W CAŁYM MIEŚCIE

SCENA POD REGAŁEM

koncert w hołdzie Annie Jantar

Sulechowski Dom Kultury
im. F. Chopina w Sulechowie

zapraszamy

BIULETYN INFORMACYJNY MIASTA I GMINY SULECHÓW (Nakład: 1500 egzemplarzy)

Wydawca: Gmina Sulechów, Plac Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów, woj. lubuskie

Redagują: Urząd Miejski Sulechów, Plac Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów, woj. lubuskie,
red. nac.: Marzena Arendt-Wilczyńska

tel. 68 385 11 51, fax 68 385 46 86, e-mail: um@sulechow.pl, pr@sulechow.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania redakcyjnego
nadesłanych materiałów oraz zmiany ich tytułów.

makar

Skład i druk: Drukarnia Makar-Print, tel. 41 317 01 37,

509 34 34 24, 570 570 701,

e-mail: biuro@makar-print.pl